

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2013/01/osz-gabor-''ket-oroszag-elen''-beszamolo-a-nagy-lajos-elete-es-kora-komplex-nemzetkozi-versenyrol-03-02-20/>

Ősz Gábor

''Két ország élén''

Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

Idén is meghirdette a Petőfi Sándor Gimnázium Budapest (PSG), a Barcza Gedeon Sakk Club, a RUBICON, a Századok, az Országos Ómagyar Kultúra Baráti Társaság, a Coldwell Kiadó, az Apáczai Kiadó, a National Geographic magazin komplex történelem versenyét, amelynek címe: *Két ország élén*, s Nagy Lajos uralkodásának idejét ölelte fel.

Versenyünket elsősorban a középiskolás korosztálynak szántuk (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola, líceum), de szeretettel vártuk az érdeklődő, vállalkozó kedvű általános iskolásokat is.

A verseny az előző évek gyakorlatának megfelelően 4 fős csapatverseny volt, egy iskola több csapatot is indíthatott. Az első három forduló levelezős formában zajlott, a csapatok háromszor 33 feladatot kaptak, amelyeket folyamatosan kellett megoldani. Amint megkaptuk az első sorozat megoldását, akkor küldtük a következőt.

A döntőt 2012. április 14-én szombaton a Petőfi Sándor Gimnáziumban rendeztük.

A versenyen magas színvonalon végezte munkáját a zsűri: Dr. Draskóczy István egyetemi tanár ELTE BTK, Dr. Tapolcai László ELTE BTK, Baják László a Magyar Nemzeti Múzeum, főmuzeológusa. Baranyai Tibor középiskolai tanár, Bolyai Csaba Zoltán tanár, Székelyudvarhely. Lugosi Viktória és Barbinek Jakab látta el a műsorvezető feladatát.

Magyarország számos településéről érkeztek diákok, Hajdúböszörménytől, Cegléden át Rádíg, Budapesttől Szegeden át Gyomaendrődig. Nem hiányoztak Győr és Esztergom fiataljai sem.

A határon túli magyar versenyzők, a komáromi Selye János Gimnáziumból, a székelyudvarhelyi Tamási Áron elméleti líceumból érkeztek.

Külön köszönet illeti Endrődi Gábor igazgató urat, a Petőfi Sándor Gimnázium igazgatóját, aki az intézmény termeit a verseny rendelkezésére bocsátotta, Vizi Jánost, Petri Mártát, Bakondi Gábort, akik a verseny rendezőivel együtt tevékenyen segítettek a sikeres megvalósulást.

A versenyen 14 feladatot kellett megoldani. Szerepelt itt szinkron feladat, amikor a kortárs személyiségeket kellett felismerni; volt hadtörténet, irodalom, életmód, kultúrtörténeti és szövegfelismerés is. A tékép ismerete több feladat megoldásához kellett.

A vetélkedő két legnehezebb feladata az oklevél írása és a beszéd tartása volt. A szereplőknek korabeli stílusban kellett beszédet tartani, a királyi tanács bárójaként kellett beszédet tartani. Az oklevél írásakor Nagy Lajos egy vitézét kellett megjutalmazni. Apróhirdetés alapján fel kellett ismerni a kor neves személyiségeit.

E nemes versengést a Petőfi Sándor Gimnázium nyerte meg, megelőzve a második helyezett Esztergomi Dobó Katalin Gimnázium és a harmadik helyezett Ceglédi Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola csapatát. Az székelyudvarhelyi csapat lett a legjobb határon túli iskola. A szervezők méltatták a gyerekek küzdeni akarását, felkészültségét.

A díjak átadása után hirdették meg a jövő évi verseny témáját, amely az 1863-as lengyel felkelésről, az abszolutizmus koráról fog szólni.

A vetélkedő végén mindenki úgy távozott, hogy egy értékes, szép napot eltöltve, élményekkel lett gazdagabb.

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

A hivatalos végeredmény

Csapatnév	Iskola	Helyezés	Felkészítő
PSG lovagjai	Petőfi Sándor Gimnázium, Budapest	1	Ősz Gábor
Koruda Veszta	Dobó Katalin Gimnázium Esztergom	2	Gergely Endre
CKIK	Közgazdasági és Inf. Szki Cegléd	3	Kovács Zoltán
Székely Medvék	Tamási Áron Líceum Székelyudvarhely	4	Péter István
Töriguru	Bocskai István Gimnázium Hajdúböszörmény	5	Molnárné Kövér Ibolya
Camarun	Selye János Gimnázium Révkomárom	6	Deák Irén
Lacfi Pál vitézei	László Gyula Gimnázium Budapest	7	Parlagi Márton
Ászok	Selye János Gimnázium Révkomárom	8	Deák Irén
Kis Történészek	Kis Bálint Általános Iskola és óvoda Gyomaendrőd	9	Simonné Szrnka Zsuzsanna
Harcos hangyák	Szabadhegyi Közoktatási Központ, Győr	10	Szalai Attila
Aversa	Pestújhelyi úti általános iskola Budapest	11	Lengyelné Rendes Ildikó

ELŐZETES FELADATOK

Az előzetes feladatok, amelyet 2012. február 20-ig kellett beküldeni, az alábbiak voltak:

Az első 33 kérdés

1. Ki volt Nagy Lajos édesanyja?
2. Ki volt Kálti Márk?
3. Miről ír a Névtelen Minorita?
4. Mit jelent Küküllei Jánosnál a helyhez nem kötött főesperesség?
5. Ki volt Nagy Lajos példaképe?
6. Milyen furcsaságot írnak a Villani testvérek a magyarok étkezésével kapcsolatban?
7. Ki volt Nagy Lajos nádora?
8. Melyik zsoldoscsapatot irányította Toldi?
9. Mikor adta ki Nagy Lajos az ősiség törvényét?
10. Mit ábrázol a milleniumi emlékművön a Nagy Lajos szobor alatti dombormű?
11. Melyik uralkodó házból származott Nagy Lajos?
12. Mikor alakult meg a pécsi egyetem?
13. Melyik szent ezüstkoporsója van Zárában?
14. Mi volt az Erzsébet királyné vize?
15. Miért maradt abba az itáliai hadjárat?
16. Mi lett András hercegnek, Lajos testvérének a sorsa?
17. Miért készült eredetileg a Képes Krónika?
18. Mi volt a levélölés?
19. Mikor voltak Nagy Lajos Litván hadjáratai?
20. Mikor születtek a kassai statútumok?
21. Ki írt eposzt Nagy Lajos koráról?
22. Találkozott e Nagy Lajos és Cola di Rienzi?

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

23. Ki lett Nagy Lajos utóda a lengyel trónon?
24. Ki lett Nagy Lajos utóda a magyar trónon?
25. Mikor született Nagy Lajos kettős királysága?
26. Milyen ünnepélyes okiratot állított ki a lengyel nemesség számára?
27. Magyarország melyik bolgár területet bírta Nagy Lajos idejében?
28. Melyik festmény örökíti meg Nagy Lajos harcát a törökkel?
29. Volt-e Nagy Lajos alatt magyar lovagrend?
30. Hol halt meg Nagy Lajos?
31. Milyen betegséget élt túl Nagy Lajos?
32. Milyen sebesülést szenvedett Nagy Lajos Aversa ostrománál?
33. Kik voltak a flagellánsok?

A második 33 kérdés

1. Ki volt Nagy Lajos gyermekként elhalt lánya?
2. Ki volt Toldi Miklós?
3. Miről szól Nagy Lajos és a kobzos története?
4. Mi volt Küküllei János eredeti neve?
5. Kik voltak Nagy Lajos feleségei?
6. Mennyi pénzt vitt magával Nagy Lajos édesanyja, fiának támogatókat szerezni?
7. Ki volt Nagy Lajos erdélyi vajdája?
8. Melyik zsoldoscsapatot irányította Werner vezér?
9. Hány törvénycikke van az ősiség törvényének?
10. Melyik lengyel festőművész alkotta meg Nagy Lajos király képét?
11. Melyik uralkodó házból származott Nagy Lajos első felesége?
12. Mi lett a Jagelló egyetem sorsa Nagy Lajos idején?
13. Mi van Zárában egy szent ezüstkoporsójában?
14. Ki volt Erzsébet királyné testvére?
15. Miért maradt abba a litván hadjárat?
16. Mi lett István hercegnek, Lajos testvérének a sorsa?
17. Kinek készült eredetileg a Képes Krónika?
18. Mennyi volt egy budai márka?
19. Mikor voltak Nagy Lajos velencei hadjáratai?
20. Ki volt Nagy Lajos helytartója Krakkóban?
21. Ki írt verset Nagy Lajos koráról? Legalább 5 szerző kell!
22. Találkozott e Nagy Lajos és a római pápa személyesen?
23. Ki lett a lengyel trónon a királyi hitves?
24. Ki lett a magyar trónon a királyi hitves?
25. Mikor született Nagy Lajos?
26. Hogy kerültek angol íjászok hazánkba?
27. Mi volt a bolgár helytartó címe Nagy Lajos idejében?
28. Melyik festmény örökíti meg Nagy Lajos harcát Itáliában?
29. Volt-e Nagy Lajos alatt lengyel lovagrend?
30. Miben halt meg Nagy Lajos?
31. Hány év különbséggel halt meg Nagy Lajos és az édesanyja?
32. Mi jelentenek a Nagy Lajos címer alakjai?
33. Kik voltak a jocularok?

A harmadik 33 kérdés

1. Hogy esküdtek a litvánok hűséget Nagy Lajosnak?
2. Milyen színű a ruhája Nagy Lajosnak a Thuróczy krónikában?

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

3. Mi köze Ilosvai Selymes Péternek Nagy Lajoshoz?
4. Melyik főméltóság irányította a magyar flottát Nagy Lajos király idejében?
5. Mit jelent a fiúsítás Nagy Lajos király törvényeiben?
6. Mit jelent az egy és ugyanazon nemesi szabadság elve Nagy Lajos törvényeiben?
7. Ki volt az angol király Nagy Lajos uralkodása idején?
8. Ki volt a török szultán Nagy Lajos uralkodása idején?
9. Milyen testi hibája volt Nagy Lajosnak?
10. Hány tornya van a diósgyőri várnak?
11. Ki készítette a Daliás Idők című filmet?
12. Hány lépés a Királyhágó Nagyváradtól Szent László lovának a legenda szerint?
13. Milyen szekták voltak a Balkánon Nagy Lajos idejében?
14. Milyen nyelven írták a Képes Krónikát?
15. Hány király ült a Toldi szerint a prágai kaland során a császár mellett?
16. Hol van a magyar királynői korona?
17. Ki van Nagy Lajos pénzén?
18. Sorolj fel szabad királyi városokat Nagy Lajos idejéből!
19. Honnan származott Toldi Miklós?
20. Táncolhattak keringőt Nagy Lajos udvarában? Indoklást is kérek!
21. Ehettek Nagy Lajos udvarában krumplics fánkot? Indoklást is kérek!
22. Ihattak Nagy Lajos udvarában tokaji aszút? Indoklást is kérek!
23. Ki volt Nagy Lajos helytartója Lengyelországban?
24. Hogy nézett ki a Laczkfy család címere?
25. Hogy nézett ki a Doncs család címere?
26. Ki volt a főajtónálló?
27. Ki volt a főlovászmester?
28. Ki volt a magyar királyság 4 főméltósága?
29. Ki volt a lengyel királyság 4 főméltósága?
30. Milyen szerepe van a magyar közjogban a veszprémi püspöknek?
31. Milyen szerepe van a magyar közjogban az esztergomi érseknek?
32. Milyen szerzetesek éltek Nagy Lajos alatt Magyarországon?
33. Milyen püspökségek voltak Nagy Lajos alatt Magyarországon és Lengyelországban?

A DÖNTŐN FELADATAI

I. Totó

1. Nagy Lajos milyen okirattal egyenjogúsította a lengyel nemességet a magyarokkal?
 - a) kassai statútumok
 - b) pozsonyi statútumok
 - c) lőcsei statútumok
2. Melyik oltárkép örökíti meg Nagy Lajos harcát a török ellen?
 - a) garamszentdomonkosi
 - b) garamszentbenedeki
 - c) garamszentjakabi
3. Mikor adták ki az ősiség törvényét?
 - a) 1355
 - b) 1353
 - c) 1351

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

4. Nagy Lajos melyik leánya lett lengyel királynő?
 - a) Henrietta
 - b) Hedvig
 - c) Hajnalka
5. Hogy hívták Toldi Miklós cseh ellenfelét?
 - a) Mikola
 - b) Makula
 - c) Mokula
6. Hol helyezték el Szent Simeon koporsóját?
 - a) Zorró
 - b) Zerre
 - c) Zára
7. Melyik város ostrománál sebesült meg Nagy Lajos király?
 - a) Canosa
 - b) Catalina
 - c) Camorra
8. Nagy Lajos melyik lánya részére készült a Képes Krónika?
 - a) Mária
 - b) Hedvig
 - c) Katalin
9. Mi jelképezi a királyi méltóságot az Anjou kori magyar címerben?
 - a) a patkó
 - b) a strucc
 - c) a sisak
10. Kik voltak a flagellánsok?
 - a) szekta
 - b) kereskedők
 - c) etnikum
11. Ki miatt tört ki az itáliai háború?
 - a) András herceg halála miatt
 - b) Albert herceg halála miatt
 - c) Antal herceg halála miatt
12. Hány dalmát oroszlán van a magyar címerben?
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
13. Melyik lengyel királytól örökölte meg a trónt Nagy Lajos király?
 - a) Nagy Kázmér
 - b) Nagy Károly
 - c) Nagy Kristóf
14. Ki nevezte először Lajos királyt nagynak az irodalomban?
 - a) Diderot
 - b) Rousseau
 - c) Voltaire

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyéről

II. Viselettörténeti feladat

Válaszd ki, mely viseletet hordhatták az Anjouk korában?

III. Ismerd fel a nevezetes várakat!

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyéről

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyéről

Ósz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

IV. Vaktérkép

Feladatok:

1. Tüntesd fel a szabad királyi városokat Nagy Lajos idejében!
2. Tüntesd fel Nagy Lajos hadjáratai közül 10-t s jelöld be a térképre!

(A vaktérképek a Szabolcs Ottó-féle vaktérkép-gyűjteményből valók voltak)

V. Nevezd meg az Anjou kori magyar címer részeit!

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

Alkoss oklevelet Nagy Lajos király nevében, amelyben vitéz helytállásáért megjutalmazza egy vitézét!

(10 pont a formára 10 pont a tartalomra. Az oklevélhez címeradományozás is jár.)

VI. Apróhirdetés

Ki adhatta fel?

Lovagi tornák szakszerű megnyerését, malomkő hajigálást vállalok.
Eposz lesz belőlem

Kódexet jegyajándékba, gyönyörű iniciálékkal latin manisculával.
Márk és társa

Vőlegényem helyett máshoz kell férjhez menni, de legalább megtérítem népével együtt.
Szent lesz belőlem

Férjemtől örömet megszabadulok, szakszerűen megfojtatom.
Nápolyi camorra

Szakszerűen ráhagyom országom bárkire, de legszívesebben a magyarok királyára.
Rettentően nagy

Aranypénzt dobálok láb elé, tatárokat vágok száz felé
Királyi főember

Balkán szépe vagyok, feltaláltam a rózsavizet.
Bosznia rózsája

Sportszerűtlen csatát vívtam, de magyarok mégis megverték.
Ludovico herceg

Litván fejedelem vagyok, szívesen esküszöm ökörré.
Hűségeskü

Királyleány vagyok, s királynővé leszek, életemet vesztem, ha lóról leesek.
Magyarok királynője

VII. Fegyver felismerési feladat

Nevezd meg a lovag felszerelési tárgyait!

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

VIII. Vers idézet felismerési feladat

Nevezd meg a szerzőt, a címet, és az eseményt! Ismerd fel az idézetet!

Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,
Messziről lobogva tenger pusztaságon:
Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem
Majd kilenc-tíz ember-öltő régiségben.
Rémlik, mintha látnám természetes növését,
Pusztító csatában szálfá-öklelését,
Hallanám dübörgő hangjait szavának,
Kit ma képzelnétek Isten haragjának.

Mikor Toldi Miklós megfogá a csehet
És az ijedtében legott térdre esett,
Igen megörvendett a felséges király,
Könnybe lábadt szeme a nagy öröm miá,
S így szólt az urakhoz, kik mellette voltak:
"Úgy hiszem, ez a cseh nem fog víni holnap;
Most akadt emberre, aki megtanítja:
Máskor hogy' gyalázza a magyart s hogy' szidja.

Harmadnap olyankor, egy fölleges estén,
Domb emelkedett már Toldi Miklós testén,
Amelyet az őskert, bánatja jelével,
Behinte lehulló, sárga falevéllal.
Nem jelölte a sírt drága érc, vagy márvány:
Bence volt az emlék, lába felől állván:
Egy ásót ütött le, arra támaszkodék,
S elborítá a sírt új havával az ég.

Egyéb dolgairól hű Toldi Miklósnakak,
Könyvbe' sem olvastam, nem is tudakoztam;
Csak ez egy munkámmal igazán tartoztam.
DALIÁS IDŐKRŐL mit még barna hajjal
Kezdtem, s félbe' hagyék küzdve kórral, bajjal.
Most mikor agg lettem, hajam is fehérül:
Ímhol a bús ének TOLDI SZERELMÉRÜL.

E prágai dolgot keresed hiába –
Nem íratta bizony császár krónikába;
Nem kérkedik ezzel a cseh, sem a német
Csak rám ne kiáltsa: nem igaz történet!
De hirdeti ám az aranyajkú monda,
Lajos e tettét is koszorúba fonta;
Melyet ha valaki, pusztá szómra, kétel:
Könyvbe is megírta *Illosvai Péter*.

Sík, pusztá, kietlen az őszi határ
Vad meg nem üvölti, nem szállja madár;
Csak ketten utaznak: egy ifju vitéz,
A hír fia Toldi, s az éjszaki vész.
Három nap utaznak, a harmadikon
- Nem volt bokor és halom a vad uton –
Jó Toldi a síkra nyugonni terült,
A vész tova búsan egy ormon elült.
Ott, mintha kesergne az őszi borún
Suttogva, halálosan és szomorún
A fergeteg, a rideg ormon ülő
Igy visszanyögel vala Toldi felé:

Ósz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

Csudáltos vala Toldi erőssége,
Keze között csehnek elolvada teste;
Cseh vitéz, hogy látá, ottan elijede,
Azért Toldi Miklós csehet térdére ejté.

Oly igen szabódván cseh vitéz, így szóla:
"Fiam, kérlek, de ne siess halálomra:
Tizenkét vitéznek minden sok marhája
Tiéd léssen, vitéz, magammal apródsága."

IX. Ismerd fel az 1351-es törvénykönyv ősiség törvényének megfelelő törvénycikkeit!

Írd le a törvénycikk számát és címét! Őt illyet találsz itt!

- Ezenkívül minden, bármely néven nevezendő szabad községben, valamint az udvarnoki és királynői községekben levő összes szántóvető és szőlőbirtokos jobbágyainktól (kivéve a falakkal bekerített városokat) minden terményüknek és boruknak kilenczedét beszedetjük és a királyné asszony is be fogja szedetni. És a főnnt nevezett bárók és nemesek bármely birtokaikon levő minden szántóvető és szőlővel bíró jobbágyoktól ezek minden terményének és borának kilenczed részét a maguk szükségére hasonlóképen hajtás és szedjék be.
 1. § A főpapok és egyházi férfiak is, kiknek jobbágyaik vannak, előbb a tizedet, aztán meg hasonlóképen azok mindennemű terményeinek és borainak kilenczed részét szedjék be.
 2. § És a kik a mondottak beszede tekintetében másként járnak el, az olyan ellenszegülőknék és a jelen rendeletünket megszegőknék birtokain a terményeknek és bornak ama kilenczed részét minden lejobb szállítás és leengedés nélkül minmagunk fogjuk saját használatunkra behajtani.
- Ugyanazon nemeseknek kérésébe is beleegyeztünk: hogy az országunk határai közt lakó valódi nemesek még az országunk határai közt fekvő herczegi tartományokban levők is, megannyian ugyanazon egy szabadsággal éljenek.
- Ha pedig a nemesek birtokaiban arany vagy ezüst, réz, vagy vasbányák, avagy egyéb bányák lennének, ezeket megfelelő csere mellőzésével nem szabad elvenni; hanem ha a király akarja, az említett nemeseknek, efféle aranyérczet termő birtokaikért hasonlóértékű birtokokat adományozzon.
 1. § Különben, ha a királyi felség azokat az érczben bővelkedő birtokokat nem akarja cserébe venni, akkor a királyi haszonvételt, vagyis a királyi jogra tartozó bányajövedelmeket a maga nevében szedesse be, magukat a birtokokat mindennemű egyéb haszonvételeikkel, jövedelmeikkel és jogukkal a nemesek kezén hagyván.
- Az országlakosok jobbágyait, akár a király és királynő ő felségéhez, akár pedig az egyházak főpapjaihoz vagy országunk főuraihoz tartozzanak azok: ama jobbágyok urainak önként adott engedélye nélkül erőszakkal elvenni tilos Királyi ember pedig, kit idézés vagy tanuvallatás eszközlése végett visznek ki, csakis abból a megyéből vagy kerületből való lehet, a melyben az a fél lakik, a kit idéznek vagy a ki ellen a tanuvallatás történik.
- És a káptalanok bizonyosságát a legközelebbi káptalanokból kell idézésre vagy tanuvallatásra kivinni.

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

Most öt számot fogsz kapni. Miről szól az

- 1351/ I. Törvénycikk
- 1351/ VIII. Törvénycikk
- 1351/ XVIII. Törvénycikk
- 1351/ XIX. törvénycikk
- 1351/ XXIV. Törvénycikk

(A felkészülésben, mindenki figyelmét felhívtuk az 1000 év törvényei portálra)

X. Idézet felismerés

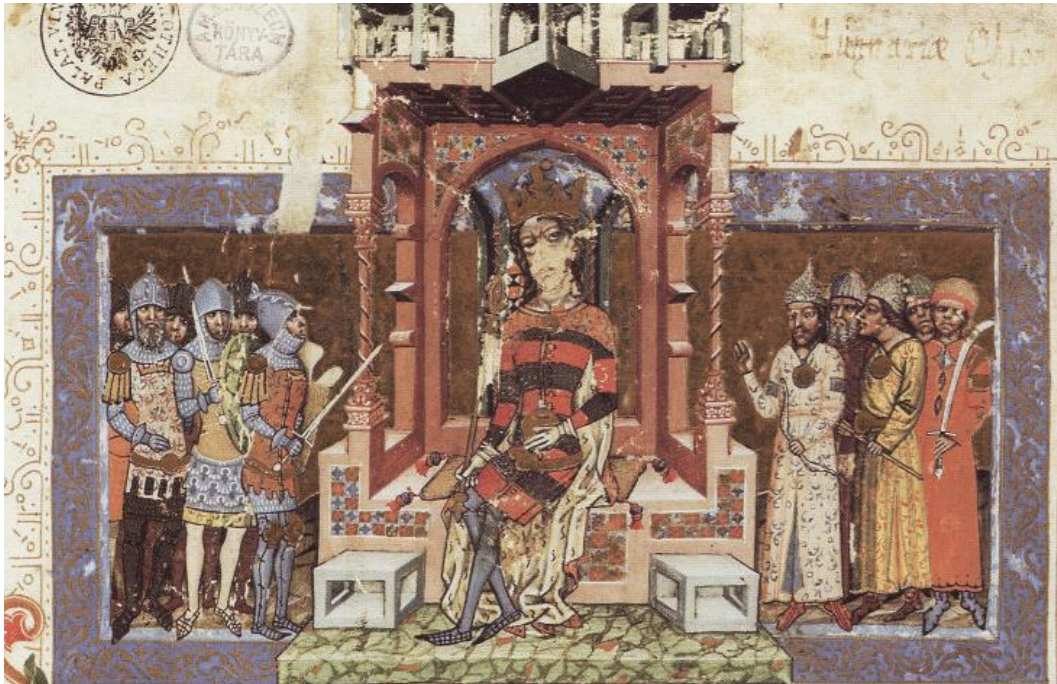
I. Az Úr 1326-ik évében március 7-én született a királyfia, akit örömében szent hitvalló atyjafiáról Lajosnak nevezett el.(203.) Az Úr 1327-ik évében virágvasárnap előtti szerdán a Boldogságos Szűz székesfehérvári egyháza siralmasan leégett, noha miképpen fentebb mondtuk, tűzvész ellen ólommal volt földve: az egész lemezekbe foglalt ólomanyag a nagy tüztől úgy folyt le megolvadva a tetőről, mint a viasz, kivéve egy harangtoronyot, amely a sekrestye fölött van. Ott sok szent ereklyét tartanak és őriznek; senki sem kételkedik abban, hogy ezeknek érdeméért maradt meg. A király az egyházat utóbb mégis újra ólommal földette.

II. Nagyon tisztos és hasznos szolgálatot tettek a velenceiek is a királynénak. Saját költségükön ugyanis az egész tengeri útra buzgón két gályával szolgáltak az úrasszonynak. Igen nyugalmas tengeri úton érkezett Apuliába; elébe jött fia, Endre király, hitvesével, Johanna királyné asszonnal. Nagy, díszes ünnepséggel fogadták Erzsébet királyné asszonyt, s Szent Jakab apostol vigiliáján örvendezés közepette vonultak be mindnyájan Nápolyba. Mikor tehát a magyar királyné Nápolyban időzött, tanácsot tartva ünnepélyes követeket küldött az apostoli székhöz: Miklós nádorispánt, Pál királyi udvarbíró, Vörös Tamást, Vid fráter nyitrai püspököt, Péter fia Tamást, valamint a beneventói érseket és még számos nemest, hogy a pápa tegye áldásával királlyá Endre urat, s koronázza meg.

III. Mondják azt is, hogy míg folyt a csata a keresztények és a tatárok között, a váradi egyházban nem találták Szent László király fejét. Ez bizony csodálatos. Mikor tehát az egyház másodőre is a fej keresésére, a sekrestyébe lépett, a maga helyén találta a fejet, de úgy átizzadva, mintha élne s nagy munkából, kihevülve tért volna meg valahonnan. Ezt a másodőr nemcsak a kanonokoknak, hanem sok szerzetesnek is elmondta. A csodát bizonyítja az említett foglyok közül egy igen öreg tatár is, aki azt beszélte, hogy nem a székelyek és a magyarok verték le őket, hanem maga László, akit mindig segítségül hívnak. Más társai is mondták, hogy midőn a székelyek ellenük indultak, valami nagy lovag járt előttük, magas paripán ült, fején arany korona, kezében csatabárd, mely hatalmas csapásokkal és vágásokkal pusztította mindnyájukat. E lovag feje fölött a levegőben, csodálatos fényességben nagyszépségű úrasszony jelent meg, akinek fején nagyon ékes és tündöklő korona látszott. Nyilvánvaló ebből, hogy a Jézus Krisztus hitéért harcoló székelyeket maga a Boldogságos Szűz Mária és Szent László király segítette meg a pogányok ellen, akik elbizakodtak vitézségükben és sokaságukban.

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyéről

XI. Nagy Lajos a Képes Krónikában. Ismerd fel a nevezetes Iniciálékát!

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

XII. A borítékban egy képet találsz. Rakd össze. Ismerd fel és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Az eredeti kép:

A kérdések:

1. Kit ábrázol a kép?
2. Mit ábrázol a kép?
3. Hol volt e kép a középkorban?
4. Hogy hívták az ellenfél uralkodóját?
5. Hogy hívták az ellenfél nemzetiségét?

XIII. Kiselőadás adott témából

Te vagy a király egyik bárója, s a királyi tanácsban szólalsz fel.

1. A velencei doge elleni hadjáratról
2. Zsigmond herceg befogadásáról és neveléséről
3. Erzsébet úrnő lengyel helytartóvá küldéséről
4. A zárai Szent Simeon koporsó felszenteléséről
5. Toldi Miklós megajándékozásáról
6. Az ősiség törvényéről
7. A Képes Krónika elkészítéséről
8. Nápolyi Johanna megbüntetéséről
9. Hedvig és Vilmos házasságának felbontásáról
10. Beszámoló a tatárok elleni harcról
11. A Kolozsvári testvérek megjutalmazásáról
12. A litvánok elleni hadjáratról
13. Hedvig és Ulászló házasságáról
14. A minorita barátok megsegítéséről
15. Küküküllei János esperessé kinevezéséről

(10 pont jár a formára, 10 a tartalomra.)

Ősz Gábor: Két ország élén. Beszámoló a Nagy Lajos élete és kora komplex nemzetközi versenyről

XIV. Kortársi tábla

Fel kellett ismerni a kortársakat, akik képét, sok minden más előzetes felkészülési anyaggal együtt megkapták a versenyzők.

Részlet a táblából:

Az uralkodó neve	Uralkodóház	Uralkodási idő	Uralkodó képe	Ország
			